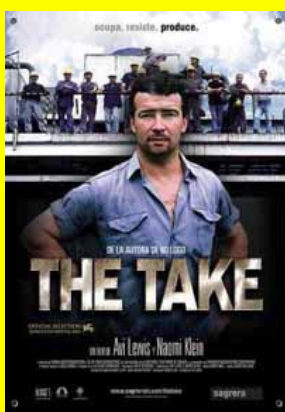

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 17

"1. Tota persona té dret a la propietat, individualment i col·lectivament.

"2. Ningú no pot ser privat arbitràriament de la seva propietat."

Article 17

Dret a la propietat.

La toma

(The Take)

Any: 2004.

Durada: 87'.

Direcció: Avi Lewis.

País: Canadà.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: Documental. Grups d'obriers, degut a la brutal crisi patida a l'Argentina durant els darrers anys, prenen les seves antigues fàbriques abandonades pels seus amos i les tornen a posar en funcionament. Després hauran de fer front als propietaris, quan aquests les tornen a reclamar un cop rellotades pels treballadors.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: 22, 23, 25, 28.

Temes: Desocupació, dret a la propietat, neoliberalisme i ordre econòmic internacional.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Com es relaciona el dret a la propietat dels amos de les fàbriques amb els drets socials i econòmics de la classe treballadora?
- Hi ha alguns béns que són de propietat privada que haurien de ser públics? I al contrari?
- Què s'hauria de fer amb els béns que van ser espoliats durant l'època colonial (obres d'art, terres)?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- Comentar les següents consideracions de Naomi Klein, la guionista de la pel·lícula (www.rebellion.org/4-10-2005):

"Al Brasil, hi ha lleis que diuen que la terra no productiva pot ser ocupada i posada a produir. En el meu país (Canadà), es diu que la gent té dret a l'habitatge, encara que no tingui casa. A Sud-àfrica la constitució diu que tothom té dret a l'aigua. Però en la pràctica aquests drets no es respecten i el que s'aplica és el dret a la propietat privada amb el ple suport del poder estatal."

"L'objectiu de la pel·lícula des del principi era centrar-se en alternatives. Ensenyar que hi ha respostes, que hi ha altres formes de gestionar una economia. I això significa parlar de producció. No és suficient plantejar teories. Cal començar a veure els exemples de producció d'una economia alternativa."

"Crec que el debat sobre l'esquerra ja és irrellevant, perquè el principal per a algú a qui li importi la justícia social és entendre qui està actuant, i qui està simplement parlant."

- Qui és Naomi Klein? Què s'entén per la antiglobalització? Les persones contràries a la globalització capitalista i neoliberal són contràries a qualsevol globalització, o el que passa és que són partidàries d'una globalització diferent? (per exemple, dels drets humans, de la dignitat de les persones...).
- L'apropiació de fàbriques i terres ve de lluny, només al segle XX hi ha ja les experiències anarquistes (per exemple durant la Guerra Civil Espanyola, sobretot a Catalunya, Aragó

i Andalusia), o el Moviment dels Sense Terra de Brasil. Per què, malgrat que la propietat en molts països està concentrada en poques mans i la majoria de la població viu precàriament, no hi ha més iniciatives d'aquestes? Com acostumen a acabar, aquestes iniciatives?

● Les lleis són sempre justes? Què passa quan les lleis van a favor dels grans propietaris? Es pot fer algun retret als jutges quan les apliquen? I als policies quan executen aquestes sentències dels jutges?

● Comentar la següent frase de Tomàs d'Aquino a la "Summa Theologica": "Quan la necessitat d'algú és tan greu i urgent que resulta evident que ha de ser remeiada amb el primer que estigui a l'abast, llavors qualsevol pot remeiar la seva necessitat amb béns dels altres, tant si els hi agafa de manera pública com secreta. Aquesta acció no revestirà caràcter de robatori ni de furt."

● En un moment donat un treballador diu que quan la fàbrica era de l'amo sempre que podia s'escaquejava, cosa que ara no feia mai. Valorar aquesta actitud.

● Al documental es parla de la dignitat del treballador. Un treballador assalariat no pot ser una persona digna?

● Les empreses autogestionades pels treballadors poden ser tan o més eficients que les dirigides pels propietaris? Què és una cooperativa? Com s'organitza, com gestiona els beneficis?

● Comentar el cas de la treballadora malalta de Brukman, que gràcies a les seves companyes pot rebre el tractament que li cal, mentre que abans, quan havia d'anar a quimioteràpia, l'amo li descomptava els dies que faltava. Als països europeus encara hi ha gent que treballa en aquestes condicions? En quina època van començar a millorar a Europa les condicions dels treballadors? Com es van anar aconseguint les millores?

● Com es pot valorar l'actitud dels amos de les fàbriques que, després d'haver-les abandonat perquè segons ells eren improductives, quan veuen que aquestes tornen a rendir les volen recuperar?

● Actualment es veuen molts "recicladors" urbans, persones que miren els contenidors i recullen el que en poden aprofitar. Es pot equiparar d'alguna manera l'actitud dels treballadors de les fàbriques ocupades a les d'aquestes persones? Què pensariem d'una persona que volgués que un reciclador li tornés el que ell abans havia llençat al contenidor?

Fitxes d'altres pel·lícules de temàtica relacionada i de les quals pot ser d'utilitat algun dels suggeriments:

[Las uvas de la ira](#)

[Tiempos modernos](#)

[La cuadrilla](#)

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:

(apartat "La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics")

[Article 17. Dret a la propietat](#)

■ Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)